

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 10Csp/11/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8119201415
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 08. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Michaela Sedláková
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2019:8119201415.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov sudkyňou JUDr. Michaelou Sedlákovou v spore žalobcu: R COLLECTORS s.r.o., so sídlom Dvořákovo nábrežie 8A, Bratislava, IČO: 50 094 297, proti žalovanému: W. K., N.. XX.XX.XXXX, bytom R. X/XXXX, Prešov, o zaplatenie 14.186,38 eura s príslušenstvom, takto

rozhodol:

I. Žalobu zamietá.

II. Žalobca nemá nárok na náhradu trov konania a žalovanému sa ich náhrada nepriznáva.

odôvodnenie:

1. Žalobca sa žalobou doručenu súdu dňa 17.01.2019 domáhal zaplatenia istiny vo výške 14.186,38 eura, dlžných úrokov z istiny vo výške 8.521,31 eura, zmluvných úrokov vo výške 13,90 % ročne z istiny od 16.01.2019 do zaplatenia, bankových poplatkov vo výške 14,65 eura a úroku z omeškania vo výške 5,05 % ročne zo sumy 14.186,38 eur od 16.01.2019 do zaplatenia. Nárok uplatnil zo zmluvy o úvere uzavretej dňa 02.12.2014, na základe ktorej žalobca poskytol žalovanému úver 14.500 eur. Keďže bol žalovaný v omeškaní so splátkami úveru, pristúpil žalobca k zosplateniu úveru, pričom žalovaný ku dňu podania žaloby svoj dlh neuhradil.

2. K žalobe ako dôkaz pripojil obchodné podmienky pre spotrebiteľské úvery, sadzobník poplatkov, aktuálny stav úveru, upozornenie - výzvu na zaplatenie dlžnej čiastky úveru s podacím hárkom, zmluvu o úvere, výzvu na úhradu dlžnej sumy s doručenkou, zmluvu o postúpení pohľadávok č. 1/2018,

3. Na výzvu súdu, aby žalobca preukázal, na základe akých dokladov skúmal bonitu žalovaného a aby špecifikoval úroky v sume 8.521,31 eura (za aké obdobie, z akej sumy sú vyčíslené), ako aj úroky do vyhlásenia predčasnej splatnosti a po jej vyhlásení, žalobca uviedol, že žalovaný podľa dát z EOS KSI mal žalovaný v čase posudzovania žiadosti o úver jeden uzavretý spis z roku 2011 s uzavretým mimosúdnym vymáhaním a bol vyhodnotený ako nerizikový pre dané obdobie. Výdavky žalovaného boli overené dopytom do úverového registra - v čase posudzovania žiadosti o úver mal žalovaný aktívny povolený debet na bežnom účte PABK s úverovým rámcom 500,00 eur - nečerpaný, do výdavkov aj napriek nečerpaniu vstupovali 2% z úverového rámca = 10,00 eur. Žalovaný deklaroval rodinný stav slobodný, 0 vyživovaných detí, typ príjmu živnostník, podnikateľská činnosť od 01.03.2008 a finančné ukazovatele: základ dane 12 463 eur, daň na úhradu 1 658 eur, celkové príjmy/výnosy 17 000 eur. Žalovaný k posúdeniu žiadosti doložil potvrdenie o výške daňovej povinnosti za rok 2013 potvrdené príslušným Daňovým úradom. Dopytom do Sociálnej poisťovne bola potvrdená registrácia žalovaného ako SZČO. Žalovaný dokladal aj Potvrdenie zo Sociálnej poisťovne, že ako zamestnávateľ má splnené všetky odvodové povinnosti, a teda finančná analýza platná v tom čase bola vyhovujúca pre poskytnutie dostupnej pôžičky vo výške 14 500 eur/120 mesiacov s mesačnou splátkou vo výške 227 eur. Žalobca konajúcejmu súdu v prílohe tohto podania predkladá reporty zo SRBI, EOS KSI, Sociálnej

poisťovne a tiež Potvrdenie o výške daňovej povinnosti za rok 2013 s Potvrdením zo Sociálnej poisťovne, že ako zamestnávateľ má splnené všetky odvodové povinnosti. Žalovaný v období od poskytnutia úveru vykonal úhrady vo výške 2 189,27 eur, z ktorých bolo na poplatky zaúčtovaných 142,10 eur, na úroky (úrok z omeškania a zmluvný úrok) 1 733,55 eur a na istinu 313,62 eur. Z uvedeného vyplýva výpočet žalovanej istiny ako rozdiel medzi poskytnutým úverom vo výške 14 500 eur a započítanými úhradami na istinu 313,62 eur, t. j. 14 186,38 eur. Všetky tieto úhrady vykonané Žalovaným boli v plnej miere zohľadnené pri podaní Návrhu na vydanie platobného rozkazu. Informácie sú obsiahnuté v Aktuálnom stave úveru na strane 1 a 2, v časti „Zaplatené splátky“, ktorý bol prílohou žalobného návrhu a predstavuje súdom žiadanú platobnú históriu Žalovaného. Žalovaný po podaní Žaloby nevykonal platby na úhradu dlžnej sumy. V zmysle výzvy súdu Žalobca vyčíslil výšku nesplatených zmluvných úrokov od začatia čerpania úveru (veriteľ si so Žalovaným dohodli v Zmluve úrokovú sadzbu vo výške 13,90 % p. a.). Suma jednotlivých nesplatených úrokov z omeškania je vypočítaná pomocou zákonnej sadzby úroku z omeškania, pričom Žalobca pri výpočte úrokov (zmluvných aj úrokov z omeškania) postupuje podľa nasledovného matematického vzorca: výška úroku za príslušný interval = výška dlžnej istiny, resp. omeškanej splátky x úroková sadzba / 100 / 365 (počet dní v kalendárnom roku) x počet dní v príslušnom intervale¹. V nadväznosti na uvedené je teda výpočet vyčíslených úrokov dlhu nasledovný: Zmluvný úrok: 8 160,85 eura, Úrok z omeškania: 2 093,45 eura. Z toho úhrady Žalovaného započítané na úroky: 1 733,55 eur; Z toho neuhradené úroky: 8 520,75 eur; Z toho neuhradené úroky uplatnené v Žalobe: 8 521,31 eur. Rozdiel 0,56 eur vznikol v dôsledku zaokrúhľovania na dve desatinné miesta.

4. Žalovaný sa písomne k žalobe nevyjadril, napriek tomu, že mu bola spolu s výzvou na vyjadrenie doručená do vlastných rúk.

5. Na prejednanie sporu nariadil súd pojednávanie, ktorého sa zúčastnil iba žalovaný. Žalobca svoju neúčast' na pojednávaní písomne ospravedlnil, pričom súhlasil, aby sa pojednávalo v jeho neprítomnosti. Súd preto s poukazom na § 180 CSP konal a rozhodol v neprítomnosti žalobcu.

6. Súd vykonal dokazovanie výsluchom žalovaného a listinnými dôkazmi, a to obchodnými podmienkami pre spotrebiteľské úvery, sadzobníkom poplatkov, aktuálnym stavom úveru, upozornením - výzvou na zaplatenie dlžnej čiastky úveru s podacím hárkom, zmluvou o úvere, výzvou na úhradu dlžnej sumy s doručenkou, zmluvou o postúpení pohľadávok č. 1/2018, vyjadrením žalobcu, dátami dopytu, potvrdením o výške daňovej povinnosti, dopytom do sociálnej poisťovne, potvrdením sociálnej poisťovne z 11.11.2014, výpisom z registra klientskych informácií a zistil tento skutkový stav:

7. Dňa 02.12.2014 právny predchodca žalobcu (Poštová banka a.s.) uzavrel so žalovaným zmluvu o úvere dobrá pôžička č. XXXXXXXXXXX, predmetom ktorej bol úver vo výške 14.500 eur. Predmetný úver mal žalovaný zaplatiť v 120 mesačných splátkach po 242,30 eur počnúc od 25.01.2015. RPMN v zmluve bola uvedená ako 14,82 %, ročná úroková sadzba 13,90 % a priemerná hodnota RPMN 11,25 %. Termín konečnej splatnosti bol uvedený 25.12.2024. Termín splátky mal byť vždy k 25. dňu v mesiaci. Celkové čiastka úveru mala byť 27.052,33 eura. Bol dohodnutý aj základný súbor poistenia. S poskytnutým úverom súviseli poplatky, a to poplatok za 1. upomienku pri omeškaní splátky vo výške 9,96 eur, 2. upomienka vo výške 24,90 eur, upozornenie pred výzvou na splatenie úveru vo výške poštovného v zmysle tarify SP, a.s., výzva na splatenie úver vo výške 3,32 eura, vyhotovenie mimoriadneho výpisu z úverového účtu vo výške 0,66 eura.

8. V bode 6.8 obchodných podmienok bolo uvedené oprávnenie veriteľa požadovať predčasné splatenie celej istiny úveru vrátane príslušenstva v prípade omeškania s platením čo i len jednej splátky alebo jej časti.

9. Výzvou zo dňa 26.01.2016 upozornil právny predchodca žalobcu žalovaného na omeškanie s platením splátok úveru, a teda že ku dňu 25.01.2016 je pohľadávka banky vyplývajúca zo zmluvy o úvere viac ako 3 mesiace po lehote splatnosti vo výške 914,98 eura, pozostávajúcej z omeškanej splátky vo výške 903,83 eura, poplatkov vo výške 11,15 eura a poistného 0 eur. Zároveň žalovaného upozornil a na možnosť vyhlásiť úver za predčasne splatný v súlade s § 565 OZ. Následne listom zo dňa 22.02.2016 žalobca vyhlásil predčasnú splatnosť úveru ku dňu 22.02.2016.

10. Podľa aktuálneho stavu úveru žalovaný poukázal právnomu predchodcovi žalobcu poslednýkrát splátku dňa 26.10.2015 vo výške 21,10 eura. Ďalšiu splátku splatnú 25.11.2015 žalovaný už neuhradil.

11. Na základe zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 06.08.2018 bola pohľadávka voči žalovanému postúpená na žalobcu.

12. Žalovaný pri svojom výsluchu na pojednávaní vzniesol námietku premlčania. Ďalej z jeho výsluchu vyplynulo, že v čase uzatvárania predmetnej zmluvy o úvere bol živnostníkom. Úver spočiatku aj riadne splácal. Následne mu bola pozastavená živnosť. Nemal na splácanie daného úveru. Bral si úvery aj z nebankoviek a to za účelom splácania tohto úveru. Momentálne pracuje len na dohodu. Má príjem okolo 100 eur mesačne. Robí administráciu. Má zdravotné problémy a to chronické bolesti v členku, preto nemôže ani pracovať na plný úväzok. Je ženatý. Má dve deti. S manželkou v súčasnosti nežijú spolu. Nie sú rozvedení, majú zrušené BSM. Snaží sa jej teda prispievať aj na deti. Momentálne žije v rodičovskom byte, kde sú náklady na energie okolo 200 eur mesačne. Rodičom prispieva, keď sa dá. Vedie sa voči nemu 6 exekúcií, všetko vo veci oprávnených nebankoviek, nemá ani bankový účet, preto aj s ohľadom na to, že nemá príjem mu nesľahujú žiadne sumy. Má aj dlhy na zdravotnej poisťovni. Z tohto dôvodu si nemôže liečiť svoje zdravotné problémy. V čase, keď bral úver od žalobcu, resp. od jeho právneho predchodcu bol dlžníkom VÚB banky. Vo VÚB banke mal v tom čase spotrebný úver vo výške približne 300.000,-Sk a v čase žiadosti o úver u právneho predchodcu žalobcu bol v omeškaní s týmto úverom vo VÚB banke. Pokiaľ ide o skúmanie jeho bonity u právneho predchodcu žalobcu, uviedol, že pri žiadaní o tento úver bol dopytovaný, aby predložil právnemu predchodcovi žalobcu dokument na preukázanie jeho schopnosti splácať úver a to konkrétne predkladal potvrdenie zo sociálnej poisťovne, ako aj potvrdenie z daňového úradu o výške daňovej povinnosti, bol v tom čase živnostníkom, čiže o týchto okolnostiach ich informoval. Je si vedomý toho, že inak by úver nedostal, teda za daných okolností, keby tieto dokumenty nepredložil. Pýtali sa ho aj na jeho výdavky a to najmä čo sa týka bývania. V tom čase bol totiž slobodný a bezdetný. Poukázal na to, že v tom čase bol aj v iných bankách žiadať o úver. Každá banka ho však odmietla, iba poštová banka mu dala úver.

13. Pri právnom posúdení predmetného sporu vychádzal súd z ustanovení zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, ako aj zo všeobecnej úpravy spotrebiteľských zmlúv v Občianskom zákonníku (§ 52 a nasl.).

14. Podľa § 1 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy o úvere (ďalej len „ZoSÚ“) spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

15. Podľa § 2 písm. a) ZoSÚ na účely tohto zákona sa rozumie fyzická osoba, ktorá nekoná v rámci predmetu svojho podnikania alebo povolania.

16. Podľa § 2 písm. b) ZoSÚ na účely tohto zákona sa rozumie veriteľom fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá ponúka alebo poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojej podnikateľskej činnosti.

17. Podľa § 9 ods. 2 ZoSÚ zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať tieto náležitosti:

a) druh spotrebiteľského úveru,

b) obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o právnickú osobu, alebo meno, priezvisko, miesto podnikania alebo adresu trvalého pobytu a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o fyzickú osobu; ak je zmluvnou stranou aj finančný agent, zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahuje aj údaje o ňom v rozsahu údajov ako u veriteľa, podľa toho, či ide o finančného agenta právnickú osobu alebo fyzickú osobu,

c) adresu predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť,

d) meno, priezvisko a adresu trvalého pobytu spotrebiteľa,

e) identifikáciu osoby, ktorej vlastnícke právo k tovaru alebo službe neprechádza na spotrebiteľa okamihom odovzdania a prevzatia tovaru alebo služby, a podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva k tomuto tovaru alebo službe spotrebiteľom,

f) dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru,

g) celkovú výšku a konkrétnu menu spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie,

- h) opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje, a cenu tovaru alebo služby, ak ide o spotrebiteľský úver vo forme odloženej platby za tovar alebo poskytnutú službu alebo ak ide o zmluvu o viazanom spotrebiteľskom úvere,
- i) úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru, podmienky, ktoré upravujú jej uplatňovanie, index alebo referenčnú úrokovú sadzbu, na ktorý je výška úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru naviazaná, ako aj časové obdobia, v ktorých dochádza k zmene výšky úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru, podmienky a spôsob vykonania tejto zmeny; ak sa za rôznych podmienok uplatňujú rôzne úrokové sadzby spotrebiteľského úveru, uvádzajú sa tieto informácie o všetkých uplatniteľných úrokových sadzbách spotrebiteľského úveru,
- j) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov,
- k) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia,
- l) právo spotrebiteľa vyžiadať si výpis z účtu vo forme amortizačnej tabuľky podľa odseku 5, ak sa amortizuje istina na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere na dobu určitú, a to bezplatne a kedykoľvek počas celej doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- m) súhrnný prehľad, ktorý obsahuje lehoty a podmienky splácania úrokov a súvisiacich pravidelných a nepravidelných poplatkov, ak sa poplatky a úroky majú platiť bez amortizácie istiny,
- n) prípadne poplatky za vedenie jedného alebo viacerých účtov, na ktorých sa zaznamenávajú platobné transakcie a čerpania, ak je otvorenie účtu povinné, spoločne s poplatkami za používanie platobných prostriedkov na platobné transakcie a čerpania a inými poplatkami vyplývajúcimi zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere a podmienkami, za akých sa tieto poplatky môžu zmeniť,
- o) úrokovú sadzbu, ktorá sa použije v prípade omeškania spotrebiteľa s platením splátok, a spôsob jej úpravy a prípadné poplatky pri neplnení zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- p) upozornenie týkajúce sa následkov nesplácania spotrebiteľského úveru,
- q) veriteľom vyžadované ručenie alebo poistenie,
- r) výšku poplatkov hradených spotrebiteľom za úkony notára, ak sú veriteľovi známe,
- s) informácie o právach podľa § 15 a podmienky ich uplatnenia,
- t) právo na splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti, postup pri takom splatení spotrebiteľského úveru a spôsob určenia výšky poplatku za splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti podľa § 16,
- u) spôsob zániku záväzku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- v) informáciu o možnosti mimosúdneho riešenia sporov zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- w) právo na odstúpenie od zmluvy o spotrebiteľskom úvere, lehotu, počas ktorej možno toto právo uplatniť, a ďalšie podmienky jeho vykonania vrátane informácie o povinnosti spotrebiteľa zaplatiť čerpanú istinu a príslušný úrok podľa § 13 ods. 3, ako aj o výške úroku za deň alebo o spôsobe jej výpočtu,
- x) názov a adresu príslušného kontrolného orgánu podľa § 23,
- y) priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú k dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zverejnenú podľa § 21 ods. 2 za príslušný kalendárny štvrtrok; platnou priemernou hodnotou ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver pri zmluvách o spotrebiteľskom úvere uzatvorených do 15 kalendárnych dní po zverejnení priemernej hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov za príslušný kalendárny štvrtrok je priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver za predchádzajúci kalendárny štvrtrok.

18. Podľa § 11 ods. 1 ZoSÚ poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak

- a) zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1,
- b) zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až k), r) a y),
- c) zmluva o spotrebiteľskom úvere formou povoleného prečerpania, ktorý sa musí splatiť na požiadanie alebo do troch mesiacov, neobsahuje náležitosti podľa § 10 ods. 1 alebo
- d) v zmluve o spotrebiteľskom úvere je uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa,
- e) veriteľ spotrebiteľský úver poskytne finančnými prostriedkami v hotovosti.

19. Podľa § 52 ods. 1 až 4 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy o úvere (ďalej len „OZ“) spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

20. Podľa § 54 ods. 1 a 2 OZ zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

21. Podľa § 565 OZ ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

22. Podľa § 53 ods. 9 OZ ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

23. Podľa § 100 ods. 1 OZ právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110). Na premlčanie súd prihladne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

24. Podľa § 100 ods. 2 OZ premlčujú sa všetky majetkové práva s výnimkou vlastníckeho práva. Tým nie je dotknuté ustanovenie § 105. Záložné práva sa nepremlčujú skôr, než zabezpečená pohľadávka.

25. Podľa § 101 OZ, pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

26. Podľa § 103 OZ, ak bolo dohodnuté plnenie v splátkach, začína plynúť premlčacia doba jednotlivých splátok odo dňa ich zročnosti. Ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh (§ 565), začne plynúť premlčacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky.

27. Právny predchodca žalobcu je obchodnou spoločnosťou, pričom jedným z predmetov jeho podnikania (činnosti) bolo poskytovanie úverov z vlastných peňažných zdrojov nebankovým spôsobom. Žalovaný pri uzatvorení a plnení zmluvy nekonal v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Predmetná zmluva o úvere uzavretá dňa 02.12.2014 je preto v zmysle § 1 ods. 2 a § 2 písm. a), b) ZoSÚ, ako aj § 52 a nasl. OZ zmluvou spotrebiteľskou, konkrétne ide o spotrebiteľský úver.

28. Súd sa v prvom rade zaoberal vznesenou námietkou premlčania. Premlčanie je kvalifikované uplynutie času, v dôsledku ktorého súdnu vymáhateľnosť možno odvrátiť námietkou. Zmyslom tohto inštitútu je zvýšenie istoty v právnych vzťahoch. Premlčaním právo nezaniká, iba sa závažne oslabuje. Základným účelom inštitútu premlčania je pôsobiť na subjekty občianskoprávných vzťahov, aby v primeraných dobách uplatnili svoje práva (nároky) a zároveň aj zabrániť tomu, aby povinné osoby neboli po časovo neprimeranej dobe nútené splniť si svoje povinnosti. Inštitút premlčania takto zabraňuje dlhodobému trvaniu práva im zodpovedajúcim povinnostiam. Ak uplynula zákonom ustanovená premlčacia doba a oprávnená osoba v nej určeným spôsobom u príslušného orgánu svoje právo nevykonala, vzniká povinnej osobe oprávnenie vzniesť námietku premlčania, a tak spôsobiť stav, že sa oprávnená osoba nemôže s úspechom domáhať na súde svojho práva.

29. S poukazom na ustanovenie § 101 OZ, premlčacia doba je v danom prípade trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz. Podľa ustálenej judikatúry pre začiatok plynutia premlčacej

doby je rozhodujúci objektívny okamih, kedy sa mohlo právo vykonať po prvý raz. Všeobecne platí, že právo sa môže vykonať po prvý raz, ako náhle vznikne možnosť podať na jeho základe žalobu; tento okamih nastáva splatnosťou dlhu, t. j. dňom, kedy mal dlžník povinnosť prvýkrát splniť dlh. Tento deň je potom dňom začiatku plynutia premlčacej doby, podľa § 101 OZ. V prejednávanej veci právny predchodca žalobcu vyhlásil predčasnú splatnosť úveru listom zo dňa 22.02.2016, pričom k tomuto dátumu sa stal splatným celý dlh vyplývajúci z uzavretej zmluvy, dňom nasledujúcim si mohol žalobca, respektíve jeho právny predchodca uplatniť právo na zaplatenie dlžnej sumy žalobou na súde.

30. V zmysle § 103 druhej vety OZ, ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh, začne plynúť premlčacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky. Citované ustanovenie neviaže začiatok premlčacej doby na dátum vyhlásenia predčasnej splatnosti celého dlhu, ani na prípadný neskorší dátum uvedený veriteľom v listine, ktorou dlh predčasne zosplatnil (lehotá na splnenie celého predčasne zosplatneného dlhu), ale na dátum zročnosti tej nesplnenej splátky, pre ktorej nesplnenie sa stal zročným celý dlh. V prípade spotrebiteľskej zmluvy má dodávateľ podľa § 53 ods. 9 OZ povinnosť čakať s využitím práva na predčasné zosplatenie (§ 565 OZ) ešte tri mesiace od omeškania so zaplatením splátky, to však nič nemení na tom, že premlčacia doba sa aj v takomto prípade začína počítať odo dňa zročnosti tejto omeškanej splátky (§ 103 druhá veta OZ), v danom prípade splátky splatnej dňa 25.11.2015. Súd teda zastáva názor, že v danom prípade premlčacia doba začala plynúť odo dňa splatnosti splátky splatnej dňa 25.11.2015. Vychádzal z ust. § 565 OZ v spojení s §53 ods. 9 OZ, pričom vzal do úvahy skutočnosť, že pôvodný veriteľ upozornil žalovaného na možnosť zosplatenia úveru výzvou zo dňa 26.01.2016, kedy neboli zaplatené splátky zročné november 2015, december 2015, január 2016 (splátky 3 mesiace pred upozornením zo dňa 26.01.2016). Keďže žalovaný dlžné splátky neuhradil, právny predchodca žalobcu po tomto upozornení pristúpil k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti úveru. Na tomto základe súd usúdil, že podľa § 103 OZ začala plynúť premlčacia dňom nasledujúcim po splatnosti splátky zročnej dňa 25.11.2015, t.j. 26.11.2015 a nárok sa premlčal dňa 26.11.2018. Žalobca podal žalobu až dňa 17.01.2019, teda po márnom uplynutí zákonom stanovenej 3-ročnej premlčacej doby.

31. Obdobným spôsobom posúdil plynutie premlčacej doby aj napríklad Krajský súd v Prešove v rozhodnutí zo dňa 26.3.2019, sp. zn. 22Co/161/2018, zo dňa 17.4.2019, sp. zn. 2Co/148/2018, zo dňa 28.6.2018, sp. zn. 6Co/26/2017, Krajský súd v Banskej Bystrici v rozhodnutí zo dňa 13.9.2018, sp. zn. 16Co/95/2018, zo dňa 18.10.2018, sp. zn. 16Co/34/2018, Krajský súd v Trnave v rozhodnutí zo dňa 23.10.2018, sp. zn. 26Co/276/2017, zo dňa 27.2.2018, sp. zn. 27Co/315/2017, zo dňa 26.3.2018, sp. zn. 26Co/176/2017, Krajský súd v Žiline v rozhodnutí zo dňa 26.3.2019, sp. zn. 11Co/59/2019.

32. V danom prípade k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti nepochybne došlo pre nezaplatenie splátky splatnej 25.11.2016, žaloba bola podaná na súd 17.01.2019, t.j. po uplynutí 3 - ročnej premlčacej doby., a preto súdu nezostávalo nič iné ako žalobu, ktorou sa žalobca domáhal premlčaného práva, zamietnuť.

33. Podľa § 255 ods. 1, 2 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

34. Podľa § 262 ods. 1, 2 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

35. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol podľa § 262 ods. 1 CSP a § 255 ods. 2 CSP. Vzhľadom na to, že žalobca bol v konaní neúspešný, neprislúcha mu nárok na náhradu trov konania. Úspešnému žalovanému preukázateľne žiadne trovy konania nevznikli, ani si ich neuplatnil, a preto mu súd aj s poukazom na uznesenie NSSR sp. zn. 6Cdo 5/2017 zo dňa 25.1.2017 ich náhradu nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Prešov písomne v 2 vyhotoveniach. V odvolaní sa uvedie ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej

veci sa týka, čo sa ním sleduje, uvedie sa spisová značka. Ďalej sa uvedie proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie musí byť podpísané. Rozsah v akom sa rozhodnutie napáda môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 364 CSP rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 365 ods. 1 CSP odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods. 2 CSP odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa § 365 ods. 3 CSP odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak žalovaný nesplní povinnosť uloženú týmto rozsudkom, môže žalobca podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku.